



УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТА Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Станислав Димитров Петков

Висше училище по застраховане и финанси - София / ръководител

Катедра „Финанси и застраховане“

Научна специалност: Икономика /Капиталови пенсии и финансов мениджмънт/

Относно: дисертационен труд за присъждане на научна степен

„доктор на науките“ по професионално направление 3.8.

Икономика, научна специалност „Икономика и управление

(отбрана и сигурност)“ в УНСС

Автор на дисертационния труд:

Ирена Николова Маркова

Доцент, доктор

Университет за национално и световно стопанство – София /

катедра „Национална и регионална сигурност“

Тема на дисертационния труд:

Застраховане на екологични рискове в корпоративната сигурност на индустриалното предприятие

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 501 /01.03.2023 г. на Ректора на УНСС

1. Информация за дисертанта

Дисертантът е представил за обсъждане дисертационния си труд в катедра „Национална и регионална сигурност“ / факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС съгласно чл.39 от ППЗРАСРБ. Разкриването на процедурата по защита на дисертационния труд е извършено на основание: решение на катедра „Национална и регионална сигурност“ при Университета за национално и световно стопанство – София с Протокол № 6 от 21.02.2023 г. и решение на Факултетния съвет на факултет „Икономика на инфраструктурата“ Протокол № 35 от 28.02.2023 г. при УНСС

2. Кратка характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем 362 страници. Работата е структурирана в Увод, Четири глави, Заключение, Приложения, Списък на схеми, таблици и фигури, Списък на съкращенията, Библиографска справка, Справка за приносите в дисертационния труд, Публикации по темата на дисертацията, Декларация за оригиналност на дисертационния труд.

Общият брой на илюстрациите е 76, като броят на включените схеми е 24, на таблиците е 21, а този на фигурите - 31.

Списъкът на библиографията се състои от 280 източника. От тях 182 са литературни източници, 42 са нормативна уредба и 56 са източници страници в Интернет.

Техническите изисквания за изготвяне на дисертационен труд са напълно спазени от кандидата.

Въведението представя идеята на автора и представлява въведение в проблематиката. Авторът ясно обосновава актуалността на темата, обекта и предмета на изследването, тезата, подтезите, целта и задачите на изследването, ограниченията на изследването, степента на разработеност на темата, теоретичната, методологичната и информационната основа на дисертационния труд и апробацията на резултатите от изследването.

Първа Глава е озаглавена «Организационно-правна и икономическа основа на застраховането на екологични рискове в България». Обемът на Първа Глава е 83 страници. Тази част от изследването е структурирано в пет точки. Разгледани са спецификата на екологичния риск в застраховането, застраховането на екологични рискове в различни аспекти.

Втора Глава е с наименование «Екологичното застраховане в риск мениджмънта на индустриалните предприятия». Обемът на Втора Глава е 71 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки.

Разгледани са управлението на екологичния риск в предприятията с опасно производство, екологичното застраховане в предприятията с опасно производство. Анализират се социално-икономически и организационно-правни затрудняващи фактори при застраховането на екологични рискове с техногенен характер.

Трета Глава е със заглавие «Екологично застраховане и корпоративна сигурност в риск мениджмънта на предприятията от химическата индустрия». Обемът на Трета Глава е 78 страници. Тази част от изследването е структурирана в три точки. Извършен е анализ на същността и особеностите на корпоративната сигурност в химическата индустрия. На анализ се подлага спецификата и възможностите на екологичното застраховане за повишаване на корпоративната сигурност в химическата индустрия. Извършено е емпирично изследване на търсенето на сигурност чрез екологично застраховане от предприятия в химическата индустрия на националния застрахователен пазар.

Четвърта Глава е с наименование «Предизвикателства и перспективи за развитие на застраховането на екологични рискове в България». Обемът на Четвърта Глава е 70 страници. Тази част от изследването е структурирана в пет точки. Извършен е анализ на андеррайтинга в застраховането на отговорността срещу замърсяване на околната среда на предприятията с опасно производството. Изследва се застрахователният одит като фактор за ефективно застраховане на отговорността срещу замърсяване на околната среда на предприятията с опасно производство. Анализът разглежда чуждият опит и добрите практики в застраховането на екологични рискове. На изследване се

подлагат иновационните решения и международния опит в застраховането срещу тероризъм през призмата на застраховането на екологични рискове. Извършено е емпирично изследване относно предлагане на сигурност чрез екологичното застраховане на националния застрахователен пазар.

Положителен атестат е, че всяка глава завършва с изводи от изследването от съответната част на дисертацията.

Дисертационният труд има ясна логическа връзка между заглавие, структура, съдържание, хипотези, анализ и изводи.

На основа на така представения дисертационен труд мога категорично да приема, че изследването представлява значима разработка на избраната тема.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Кандидатът д-р Ирена Маркова е представила справка за научните приноси и научно-приложните приноси на дисертационния труд. Напълно приемам посочените общо 10 приноса.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Д-р Ирена Маркова е представила справка за 18 броя научни публикации. Положителен атестат за работата на кандидата е

обстоятелството, че публикува и на английски език, както и в чуждестранни форуми и издания.

Препоръка към кандидата д-р Ирена Маркова е да извършва изследвания и осъществява публикации в съавторство.

Посочените публикации от кандидата са изцяло в рамките на проблематиката, изследвана в дисертационния труд.

5. Оценка на автореферата

Към дисертационния труд е приложен автореферат. Авторефератът е в обем 74 страници.

Авторефератът към дисертационния труд напълно отговаря с възприетите за подобен род научни разработки изисквания.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам съществени бележки и препоръки към автора.

Силно препоръчвам на д-р Ирена Маркова да публикува дисертацията си.

7. Заключение

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че кандидатът д-р Ирена Маркова притежава изключително задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика.

Поради гореизложеното, давам своята **категорична положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на уважаемото научно жури да присъди научна степен ‘доктор на науките’ на д-р Ирена Маркова в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика; научна специалност „Икономика и управление /отбрана и сигурност/“.

12.04.2023 / София

Подпис:/п/.....
проф. д-р Станислав Димитров



STANDPOINT

From: Prof. PhD Stanislav Dimitrov Petkov

Higher School of Insurance and Finance - Sofia / head of the "Finance and Insurance" Department

Scientific specialty: Economics /Capital pensions and financial management/

About: dissertation work for the award of a scientific degree
"Doctor of Sciences" in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Economy and management (defense and security)" in the UNSS

Author of the dissertation: Irena Nikolova Markova
Associate Professor, PhD University for National and World Economy - Sofia / department "National and regional security"

Dissertation topic: Insurance of environmental risks in corporate security of the industrial enterprise

Reason for presenting the standpoint: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order No. 501 /01.03.2023 of the Rector of the UNSS

1. Information about the candidate

The dissertation student presented her dissertation work for discussion at the Department of "National and Regional Security" / Faculty of "Infrastructure Economics" of the UNSS in accordance with Art. 39 of the PPZRASRB. The disclosure of the procedure for the defense of the dissertation work was carried out on the basis of: a decision of the Department of "National and Regional Security" at the University of National and World Economy - Sofia with Protocol No. 6 of 21.02.2023 and a decision of the Faculty Council of the Faculty of "Economics of the infrastructure" Protocol No. 35 of 28.02.2023 at the UNSS

2. Brief description of the presented dissertation work

The dissertation has a volume of 362 pages. The work is structured in Introduction, Four Chapters, Conclusion, Appendices, List of Schemes, Tables and Figures, List of Abbreviations, Bibliographic Reference, Reference of Dissertation Contributions, Publications on the Dissertation Topic, Declaration of Originality of the Dissertation Work.

The total number of illustrations is 76, including 24 diagrams, 21 tables

and 31 figures.

The bibliography list consists of 280 sources. Of these, 182 are literary sources, 42 are legal regulations and 56 are Internet page sources.

The technical requirements for the preparation of a dissertation have been fully met by the candidate.

The introduction presents the author's idea and is an introduction to the problem. The author clearly substantiates the relevance of the topic, the object and subject of the research, the thesis, subtheses, the purpose and tasks of the research, the limitations of the research, the degree of development of the topic, the theoretical, methodological and informational basis of the dissertation work and the approval of the research results.

The first chapter is entitled "Organizational, legal and economic basis of the insurance of environmental risks in Bulgaria". The volume of the First Chapter is 83 pages. This part of the study is structured in five points. The specifics of environmental risk in insurance, the insurance of environmental risks in various aspects are considered.

The second chapter is entitled "Environmental insurance in risk management of industrial enterprises". The volume of the Second Chapter is 71 pages. This part of the study is structured in three points. Environmental risk management in enterprises with hazardous production, environmental insurance in enterprises with hazardous production are considered. Socio-economic and organizational-legal complicating factors in the insurance of environmental

risks of a man-made nature are analyzed.

The third chapter is entitled "Environmental insurance and corporate security in the risk management of enterprises from the chemical industry". The volume of the Third Chapter is 78 pages. This part of the study is structured in three points. An analysis of the nature and features of corporate security in the chemical industry has been carried out. The specifics and possibilities of environmental insurance for increasing corporate security in the chemical industry are analyzed. An empirical study of the demand for security through environmental insurance by enterprises in the chemical industry in the national insurance market is carried out.

The fourth chapter is entitled "Challenges and prospects for the development of environmental risk insurance in Bulgaria". The volume of the Fourth Chapter is 70 pages. This part of the study is structured in five points. An analysis of underwriting in the environmental pollution liability insurance of enterprises with hazardous production was carried out. The insurance audit is investigated as a factor for effective liability insurance against environmental pollution of enterprises with hazardous production. The analysis examines foreign experience and good practices in environmental risk insurance. Innovative solutions and international experience in terrorism insurance through the lens of environmental risk insurance are examined. Empirical research has been conducted on the provision of security through environmental insurance in the national insurance market.

It is a plus that each chapter ends with research conclusions from the relevant part of the dissertation.

The dissertation has a clear logical relationship between title, structure, content, hypotheses, analysis and conclusions.

On the basis of the dissertation thus presented, I can categorically accept that the research represents a significant development of the chosen topic.

3. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

The candidate, Dr. Irena Markova, presented a report on the scientific contributions and the scientific-applied contributions of the dissertation work. I fully accept the 10 total contributions listed.

4. Evaluation of dissertation publications

Dr. Irena Markova presented a reference for 18 scientific publications. A positive certificate for the candidate's work is the fact that he publishes in English as well as in foreign forums and publications.

A recommendation to the candidate Dr. Irena Markova is to carry out research and co-author publications.

The publications indicated by the candidate are entirely within the framework of the issues investigated in the dissertation work.

5. Evaluation of the abstract

An abstract is attached to the dissertation work. The abstract is 74 pages long.

The abstract for the dissertation work fully meets the requirements accepted for such kind of scientific work.

6. Critical remarks, recommendations and questions

I have no significant notes and recommendations to the author.

I strongly recommend Dr. Irena Markova to publish her dissertation.

7. Conclusion

The dissertation contains scientific, scientific-applied and applied results, which represent an original contribution to science and meet all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (ZRASRB) and the Regulations for the Implementation of ZRASRB.

The dissertation shows that the candidate Dr. Irena Markova possesses extremely deep theoretical knowledge and professional skills in Professional field 3. 8. Economics.

Due to the above, I give my **strong positive assessment** of the conducted research, presented by the above-reviewed dissertation work, abstract, achieved results and contributions, and I propose to the respected scientific jury to award the scientific degree "Doctor of Sciences" to Dr. Irena Markova in Field of higher education 3. Social, economic and legal sciences; Professional field 3. 8. Economics; scientific specialty "Economy and management /defense and security/".

12.04.2023 / Sofia

Signature:/s/.....

Prof. PhD Stanislav Dimitrov